№ 257
D. 24. Września.
ŚRODA.
ROK 1828.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.
Zgon Hetmana Chodkiewicza 1621.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Fryderyk Wolter Doktor Med: i Chir: powszechnie szacowany, onegdaj rozstał się z tym światem, przeżywszy lat 58; przez czas długi wielu mieszkańców tutejszej stolicy byli winni iemu uzdrowienie. Zwłoki iego dziś o godzi: 3 z południa przeniesione będą na Smętarz Ewanielicki.

Za 100 zł: w Listach Zastaw: żądano zł: 87 gr: 15, daią zł: 87 gr: 7 i pół.

Artykuł nadesłany. — Wyczytawszy w Kurjerze i Monitorze Warsz: d. 16 b. m. artykuł napełniony pochwałami płasko-rzeźby nad arkadami pałacu JW. Jene: Kaszt: *Paca* w tych dniach ukończonej, pośpieszyłem aby się przypatrzyć temu arcy dziełu. Autor pomienionego artykułu powiada; że godna iest uwagi znawców iako dzieło *iedyne u nas* w swoim rodzaiu tak pod względem wielkości swoiej iak i sposobu wykonania» chiba co do długości, bo co do wykonania, nie wchodząc w szczegóły, to brak pięknego profilowania iuż iej iest pierwszym zarzutem. Biada nam ieżeliby cudzoziemiec iaki, o sztukach pięknych i o guście naszym, tylko z niej brał miarę; gdyby szanowny autor bez dalekiej fatygi, raczył obaczyć płasko-rzeźby umieszczone we frontonach gmachu Rządowego, Pałacem Krasińskich zwanego, tamby zasmakował w robotach z uczuciem i talentem wykonanych, i upewnił się że dzieło mistrzowską ręką zdziałane bez pochwał pism publicznych, samo unieśmiertelnić się iest zdolne. Zakończę ten artykuł słowami ś. p. *Kado* Professora Architek: Wyższej w Uniw: Warsz: „Jest to prawdziwem nieszczęściem dla sztuk pięknych i wielką zawadą do ich wzrostu, iż niewiadomość uprzedzona a nawet i *moda* maią wpływ na sąd o dziełach.» M.

W Księgarni N. *Gliksberga* (teraz w pałacu P. *Grabowskiego*, dawniej *Teppera*) dostać można dzieła *Mémoires et mélanges historiques etc:, par le Prince de Ligne etc: Pamiętniki i rozmaitości historyczne i naukowe Xięcia de Ligne*, 4 tomy in 8vo, cena zło: 72. W pamiętnikach tych znajdzie tak wojskowy, iako i historyk, polityk i literat wiele rzeczy ciekawych i nader użytecznych ku wyiaśnieniu politycznych zdarzeń wieku XVIII i początku XIX. Znajdzie oraz czytelnik arcyciekawe szczegóły o *Fryderyku Wielkim*, Cesarzu *Józefie IIgim*, *Ludwiku XVI* i o ich współczesnych panuiących. Xiąże *de Ligne*, iak wiadomo, był w *Polsce*, *Rossji* i *Turcji*. Pamiętniki o których tu mowa, ozdobione są portretem Autora i wzorem iego pisania czyli *fac-simile.*

JP. *Tomasini* Nauczyciel Tańców po powrocie swoim do Warszawy, z d. 1 Paździer: r. b. w nowem swem mieszkaniu pod Nr 391 w domu PP. *Wizytek* będzie miał honor osobom życzącym, zwykle dawać lekcje.

Mazur Wiejski na okrężne przez P. *Seravalle* (Cawalli) z tematem narodowem i stoso-

wnem do takiego obchodu przez Polaka ułożonem, wyszedł świeżo z litografji P. *Brzeziny* u którego iak i u P. *Magnusa*, przedaie się za złł: 1.

Nowo został otwarty Handel korzenny, galanteryjny i towarów saskich, przy ulicy Gołębiej czyli Nowomiejskiej pod Nr: 170 i 171. Właściciel poleca się łaskawym względom Publiczności, przyrzekaiąc ry..łą usługę i mierną cenę. — *K. Charaziński.*

Zbarbori ma honor uwiadomić Szanowną Publiczność, że iutro otworzy w podle Zamku w domu W. *Danielskiego* Nr 365 nową *Restauracją*, gdzie przy rychłej usłudze i taniej cenie, dostać będzie można wszelkich potraw; podejmuie się dawać obiady, obstalowane dniem wprzódy, na różne ceny.

Wczoraj było ciepła stopni 11.

ROZMAITOŚCI.

Do sławnych *Muzyków Polskich* czasów dawnych, policzyć należy 2ch śpiewaków nadwornych *Zygmunta III*, *Tobjasza z Sandomierza* i *Jerzego z Wierzbowic*. Pierwszy słynął donośnym głosem, którym szczególniej w Kościelnej muzyce Królewskiej popisywał się. Najbardziej poruszał, przerażał i rozczulał śpiewaniem *Trenów Jeremjasza*, podług głosów ułożonych przez *Wacława z Szamotuł*, sławnego Polskiego Muzyka. W dzieiach Akademji Krakowskiej tak iest wspomniany: »Za naszego wieku *Zygmunta III*. iakośmy słyszeli *Tobjasz z Sandomierza*, same nawet syreny w zachwyceniu, swoiem śpiewaniem, umysłów ludzkich, podług zdania powszechnego przewyższał.» Zwano go pospolicie *Tobjaszek* (Tobiolus).— Drugiego *Jerzego z Wierzbowic* głos tak był huczny, iż najgłośniejsze organy i regały tłumił, mówiono o nim, że kiedy śpiewał szyby w oknach i sklennice na stołach skakały. U *Zygmunta Augusta* był śpiewakiem *Jan Wirbkowski*. — Podług spisów *S. Synodu Rossyjskiego* liczba ludzi Greckiego wyznania w Państwie Rossyjskiem, którzy przeżyli lat sto, była w 1806 roku 293, w 1810 r. 350, w 1816 r. 689, w 1820 r. 807, a w 1826 r. 1054.—W *Paryżu* wyszło 2gie wydanie tłumaczenia Romansu Polskiego *Julja* i *Adolf*, w iednem z pism perjodycznych francuzkich iest iego krótki rozbiór. Recenzent surowo go sądzi, z tej szczególniej przyczyny, że Autor, iak się w przedmowie wyraził, chciał walczyć o pierwszeństwo w wydaniu uczuć z Nową Heloizą *Jana Jakóba Russa*.

Małżonka Xięcia *Bernarda Sasko-Wejmarskiego* powiła szczęśliwie córkę w zamku swoim *Zewergem* w *Flandrji zachodniej*.— Według odebranych wiadomości od Jenerała *Mezon* dowodzącego wyprawą franc. do *Morei* płynącą, miała taż wyprawa znajdować się d. 26 z. m. tylko o 40 mil od *Nowarynu*, żegluga tej wyprawy odbyła się bardzo szczęśliwie, prawie nikt niezachorował. —Paryżanie codziennie dopytuią się o zdrowie Panny *Sontag*, która pośliznąwszy się na schodach, upadła i może będzie kulawą.— Doniesioném było niedawno z *Londynu* że tameczny Szybkobiegacz *Kootes* założył się o znaczną summę, iż 1000 mil morskich angielskich bez przestanku upłynie na małej łodzi w 1000 sekundach, co się każdemu zdawało rzeczą niepodobną, d. 25 z. m. wygrał tenże szybkobiegacz istotnie ten zakład; przy odbyciu ostatniej mili, był iednak zupełnie bez siły.— Dnia 7 b. miesią: Król *Francuzki* przybył do *Sztrazburga*, odbył wjazd konno w towarzystwie Xięcia *Delfina*. Król *Wirtemberski* Wielki Xiąże *Badeński* i 3 Margrabiów przybyli do tegoż miasta dla powitania Króla, z którym obiadowali, a wieczorem znajdowali się wszyscy dostojni goście w tamecznym

Teatrze. — Od d. 9 z. m. znajduiąc się razem w *Korfu* Margrabia *Ribopjer*, Hrabia *Gwilemino* i P. *Stratford Kanning* trudnią się teraz ułożeniem deklaracji, która w imięniu Mocarstw sprzymierz: ma być wydaną, iak tylko wyprawa wojska francuzk: przypłynie do *Morei*. W tej deklaracji ma być wymieniony zamiar tej wyprawy. Mniemaią że iak tylko ta wyprawa stanie na mieyscu swego przeznaczenia, Posłowie Mocarstw sprzym: udadzą się z *Korfu* do *Poros* dla umówienia się z rządem *Greckim*, iednak tam długo nie zabawią gdyż za kilka tygodni wrócą do *Korfu*. — Admirał francuzk: *Ryni* uwiadomił *Ibrahima* o rychłem przybyciu wyprawy francuz: do *Morei*, nakłaniaiąc go na nowo aby opuścił *Grecją*, lecz ten iak dawniej tak i teraz wymawia się, iż nie ma na to rozkazu przeto pozostać iest przymuszony. — W m. b. przypłynęło do Portu *Londynu* 15,657 kwartrów pszenicy zagranicznej. — Gdy na scene Teatru *Astlejs w Londynie*, wprowadzono słonia w czasie przedstawienia pewnej sztuki, ieden z widzów chcąc wynagrodzić spokojność tego zwierza podał mu flaszkę porteru, słoń wypróżniwszy ią na pozór, zostawił porter w nosie, z którego niespodzianie wypuścił oblawszy nim twarze i kapelusze w pobliskości będących dam i kawalerów, ten wypadek był powodem niezmiernego śmiechu i bardziej się podobał niż całe dzieło.

Największy handel z *Chinami* prowadzi *Rosja*; środkiem iego iest miasto *Kiachta*, tam Kupcy z obudwu narodów zbieraią się i zawieraią pomiędzy sobą zamiany. Towary do *Rosji* z *Chin* przychodzą drogą lądową; handel drogą morską iest daleko mniej znaczący, należy on wyłącznie do *Anglji* (do kompanji wschodnio Judyjskiej) i *Stanów Zjedno: północnej Ameryki*. Amerykanie coraz większy maią w nim udział, a nawet towary Angielskie wprowadzaią do *Chin*. Wprowadzili oni tam r. 1825 4290 sztuk kamlotu, 12,067 sztuk szerokiego sukna, 8288 sztuk batystu, 7376 płócienek malowanych, 12,067 sztuk na chustki, 13,794 płótna białego. W roku 1824 *Amerykanie* wysłali do *Chin* towarów za 4,655,060 złotych. — Z 21,033 zmarłych w r. 1826 w *Paryżu*, tylko 4,390 było pochowanych kosztem rodzin swoich, trzecia część zmarłych, umiera po szpitalach, a piąta część urodzonych wszpitalach życie odbiera.

Myśli. — Starzec im się bardziej z młodemi łzpiocze, tem się starszym wydaie. — Najszczęśliwszy to stan człowieka, kiedy może się mścić nad nieprzyiacielem a niechce, a przyiaciołom swoim chce świadczyć i może. — Nikt nie iest kontent ze swoiego losu, ani niekontent ze swoiego rozumu. — Tak złemi iesteśmy, że złym mowom natychmiast wierzymy, a dobrych doświadczać chcemy. — Gdy niemasz tyle rozumu żebyś co dobrze powiedział, mieyże tyle rozsądku ażebyś milczał. — Jeżeli żądasz podobać się w towarzystwie, niemów żeś nieszczęśliwy, bo zaraz od ciebie stronić będą z obawy ażebyś o co nieprosił.

SZARADA.

Pierwsze z brzegu a *2gie* iest w liter szeregu,
I *wszystko* nigdy w środku lecz zawsze na brzegu.
(Zeszła Szarada *Katanka.*)

Poszyt 3ci Tomu 3go Themidy Polskiej na miesiąc bieżący wyszedł z druku u A. Gałęzowskiego i Komp:. Zawiera w sobie następuiące przedmioty. O obligacjach podzielnych i niepodzielnych. Rozbior art: 1217 i następnych Kodexu Cywilnego (Dokończenie.) Czy od udziału w spadku dzieciom naturalnym przez prawo przyznanego, opłata stępla kollateralnego może być wymaganą? Kto może wystawiać wexle? Dzieła nowe kraiowe. Plan nauk na rok 1828 i 29 w Królewsko Warszawskim Uniwersytecie. Lubownikom nauki prawa donosi

się iż w tejże Drukarni A. Gałęzowskiego i Komp: wyszły dwa następuiące dzieła prawnicze. 1) *Przywileie z nadania i swobody* przez Królów Polskich i Xiążąt Mazowieckich i Biskupów Płockich udzielone miastom Wdztwa Płockiego, zebrane przez W. H. *Gawareckiego*, cena złp. 4 2) *Rozbiór dzieła* pod tytułem: *Upominek pogrobowy ś. p. Kazimierza Plichty Podlasianina*, rzecz o sukcessji czyli uwagi nad prawem przyrodzonem do spadku, przez *Stan: Węgrzeckiego*. Cena złp. 4. Dostanie ich w głównym składzie drukarni przy ulicy Żabiej pod Nr 472 i w znaczniejszych Księgarniach Warsz:.

DONIESIENIA.

Doniesienie Loteryjne z Kantoru Werthejma.

Wygrano w moim Kantorze w 2giej Klassie 34tej Loterji na Nr 13,032 złp: 5,000 prócz wielu pomnieyszych kwot. Losów kupnych czyli nowych do 3ciej Klassy, Całkowitych po złp: 56 gr: 15. Ćwierciowych po złp: 14 gr: 4, iako też Losów na Dom z ogrodem w Płocku po złp: 15, w moim Kantorze ieszcze dostać można. Osoby na Prowincji zamieszkałe raczą zlecenia swe franco nadesłać, którym najakuratnieyszą Korresspondencją zapewniam. — *A. Werthejm* Nr 385 na Krak: Przedm: w domu W. Ryxa.

Kto znalazł 3 Klucze zgubione d. 23 b. m. na ulicy Freta; niechaj odda pod Nr 359 do Sklepu, za co otrzyma stósowną nagrodę.

Przy ulicy Danielewiczowskiej Nr 616 iest Stancja dla Kawalera do nayęcia od Sgo Michała r. b. lub w każdym czasie przy Gospodarstwie.

Pan Rozenkranc przybyły z Harlem z Holandji, sprzedaie za cenę umiarkowaną prawdziwe Cebule holenderskie rozmaitych kwiatów, które zasadzić można tak w domach, iako też na gruncie ogrodowym; zapewniaiąc każdego z Amatorów i znawców Kwiatów, iż pomienione Cebule, są w gatunku najwybornieyszym, oczym przekona się każdy, gdy kwiaty wydadzą. Komerni Rejber mieszka w Hotelu Lipskim pod Nr 603.

Potrzebuie się partji Jęczmienia dwurzędowego w najlepszym gatunku. Dalsza wiadomość w Handlu Wojciecha Sommer przy ulicy Długiej Nr 557, lub Jakóba Wasilewskiego przy ulicy Podwal Nr 167.

Swieże Hollenderskie Kwiatowe Cebule iako też i różne Nasiona ieszcze są za pomierną cenę u Ogrodników Dyrr, w Hotelu Drezdeńskim do nabycia, maiących chęć lubowników upraszaią o iak najspiesznieysze zgłoszenie się, ato dla prędkiego odjazdu. Hotel Drezdeński ulica Długa Nr 556 zagraniczni Ogrodnicy Bracia Dyrr.

Trzy Furmanki po trzy Konie z któremi można się zabrać lub towary przesłać w Gubernią Wołyńską, Kiiowską lub Podolską, ktoby sobie życzył mieć interes raczy się zgłosić do Handlu Rossyjskiego pod Nr 365 obok Konserwatorjum.

Roku 1828 r. dnia 26 Września o godzinie 10 zrana w Rynku Starego Miasta, Sukno w resztkach w małej ilości łokci od 2 do 20, kolorów Szafirowego, Oliwkowego, Brązowego, Szaraczkowego, Czarnego, Ciemnozielonego, i Granatowego, fabryki kraiowej za zapłatą gotowizną więcej daiącemu sprzedane zostaną. —*Wojciech Ruciński Komornik Sądowy.*

W Warszawie w Rynku Starego Miasta na Targu publicznym, d. 25 Września o godzinie 10 zrana r. b. Sukno w postawach trzech, prawnie zaięte, ogółem lub częściowo, więcej daiącemu za gotowe pieniądze, przez publiczną Licytacją sprzedane będzie.

Stanisław Modzelewski Komornik Sądowy.

W dniu 25 b. m. i r. o godzinie 10 zrana na Targu Muranowski zwanym sprzedane będą przez publiczną Licytacją Drzewo brzozowe do kół na piasty, Dzwona, Deski, Koła, Komody, Krzesła, Kanapy, Łóżka, Stoliki, i t. p. zaś dnia 26 t. m. i r. o godzinie 10 zrana przy ulicy Wójtowskiej Nr 1865 sprzedane będą różne Meble przez publiczną Licytacją. — *Franciszek Rydecki Komornik Sądowy.*

Potrzebna iest Osoba płci żeńskiej w wieku podeszłym, za gospodynie do osoby bezżennej, ma być opatrzona dobremi świadectwami. Obowiązek ten przyiąć może od 1 Paź: r. b. bliższą wiadomość powziąść można przy ulicy Solec Nr 2920 Lit: B.

Herbaty Szwajcarskiej skuteczney od kaszlu i innych chorob wewnętrznych, można dostać w Handlu Korzennym przy ulicy Senatorskiej na przeciwko Pałacu JW. Zamojskich Nr 470.

Dalsza kontynuacja katalogu, nowo sprowadzonych książek *Bibljoteki niemieckiej*, przy ulicy Nowo-Senatorskiej Nro 477, wyszła z druku i Szan: Abonentom tejże Bibljoteki, także bezpłatnie wydaną zostanie.

☞ Jest do sprzedania Szafa, Lada i rozmaite efekta po handlu Tabacznym, mogące być użyte i do innego, przy ulicy Granicznej Nr 1077.

Wczoraj wyciągnięte Nra 2. 55. 72. 12. 25.

TEATR. Jutro 2 raz *Łukasz z pod Łukowa.*